

IV. Letnik.

2. zvezek.

Venec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Urejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina 1. zvezka.

	Stran
Svobodne katoliške šole. (Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec februar) . . .	17
Častivci in častivke presv. Rešnega Telesa. Blaženi Verner, opat osojski	18
Sveto leto	20
Najdražji zaklad	22
Kratka razlaga litanij presv. Srca Jezusovega	23
Družba živega rožnega venca	25
Razna poročila	27
Svetniki in blaženi 19. stoletja	31
Zahvala za uslišano molitev	32
Novе knjige	32
Izjava	32

„Venec“ prejeman pri upravnistvu stane na leto 60 kr., po pošti pošiljan 72 kr. Denar za naročbo se pošilja: Upravnistvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi, zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani, Semenišče.

V Ljubljani, 1900.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Dobrotni darovi.

Za bratovščino sv. Rešnega Telesa:

Ž. M. v Trstu K 2 h 56.

Za cerkev sv. Rešnega Telesa v Bolzanu na Tirolskem:

Dr. Ž. Krek K 10; iz Radoljice K 20.

Za sveto Detinstvo:

Marijina družba v Tržiču K 36 h 22; šolarji v Dražgošah K 1 h 70; iz Leš K 10; s Blok K 26 h 40; s Bresnice K 25; iz Škofje Loke po g. katehetu Čadežu K 100; Alojzija Baher K 1 h 20; iz Radoljice K 60.

Za razširjanje sv. vere:

Iz Tržiča K 2 h 50; iz Leš K 30; iz Škofje Loke po g. katehetu Čadežu K 70.

Za misijon v Afriki:

Iz Leš K 10; s Bresnice K 8; iz Radoljice K 60.

Za najpotrebniše misijone:

Iz Leš K 20; Uršula Breclj iz Smlednika K 2; župnik O. v Č. na Št. h 96^{*)}; neka oseba K 900; iz Črna Vrha nad Idrijo K 61 h 32.

Za Salezijanske misijone: iz Radoljice K 60.

Za misijon v Bolgariji: iz Radoljice K 20.

Za misijon v sveti deželi: iz Radoljice K 10.

Za misijon v diaspori na Nemškem: iz Radoljice K 20.

Za trapiste v Marianhill: iz Radoljice K 50.

Za gobave bolnike v Birmi (Indija):

Franc Onušič, mestni kapelan v Idriji K 8; iz Radoljice K 40.

Za odkup zamorskih otrok: neka oseba K 400.

Za Salezijance v Turinu:

Iz Leš K 50; iz Škofje Loke po g. katehetu Čadežu K 1.

Za Lazariste v Perziji: župnik A. K. K 2.

Za kruh sv. Antona:

Iz Leš K 10; iz Škofje Loke po g. katehetu Čadežu K 2.

Za misijonsko cerkev sv. Jožefa pri Mariboru:

M. Ž. K 3; iz Radoljica K 10.

Za cerkev sv. Jožefa v Priedoru (Bosna):

Iz Radoljice K 10; nekdo K 2.

Za Marijanišče v Ljubljani: iz Radoljice K 20.

Za uboge redovnice na Laškem:

Marijana Bogataj je nabrala K 2; Marija Bahovec K 10; Franc Onušič, mestni kapelan v Idriji, K 9; neka oseba h 50; neka oseba K 100; Alojzija Baher K 1; iz Radoljice K 20.

*) Ostanek pri naročnini.

V molitev so priporočeni

I. za ves mesec februar namen svetega Očeta: *svobodne katoliške šole.*

II. za posamezne dni:

1. *Misijoni po slovenskih deželah.*
2. *Marijine družbe za mladeniče.*
3. *Več bolnikov.*
4. *Češčenje presv. Srca Jezusovega.*
5. *Dve osebi za pomoč v iskušnjavah.*
6. *Neki dušni pastir.*
7. *Slovenski posli v tujih mestih.*
8. *Krščanski učitelji in učiteljice.*
9. *Neka oseba za zdravje in stanovitnost.*
10. *Študentje v visokih šolah.*
11. *Duhovne vaje v nekem zavodu za dijake.*
12. *Neka oseba za pomoč v dušnih in telesnih potrebah.*
13. *Slovenski delavci na Nemškem.*
14. *Zapuščeni bolniki.*
15. *Naši duhovniki v Ameriki.*
16. *Neka oseba za dar čistosti in ponižnosti.*
17. *Duhovniki v Istriji.*
18. *Da bi moški bolj častili presveto Rešno Telo.*
19. *Neka oseba za pomoč v neugodnih časnih zadevah.*
20. *Poklic v redovniški stan.*
21. *Škofovi zavodi v Ljubljani.*
22. *Ljubezem do sv. rimske stolice.*
23. *Dobrotniki ubogih učencev.*
24. *Sveti Oče Leon XIII.*
25. *Zadoščenje za grehe, s katerimi te dni nori svet žali Boga.*
26. *Češčenje sv. Rešnega Telesa.*
27. *Vsi živi in mrtvi udje molitvenega apostolstva.*
28. *Da bi po mestih bolj izpolnjevali postno zapoved.*

Molimo.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presvetem Srcu in ga še zdaj hvališ brez konca v zakramentu presv. Rešnega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Srca preblašene, brezmadežne Device Marije, Tebi darujem danes in vsak trenotek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čutila in želje, vsa dela in besede.

Posebno pa Ti jih darujem za Tvojo sv. cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Prodajalnica katol. tiskovnega društva

(prej H. Ničman)

Ljubljana, Kopitarjeve ulice števil. 2

priporoča *molitvenike*:

- Večna molitev**, z rudečo obrezo 2 K 40 h, z zlato obrezo 3 K.
Osem ur pred sv. R. T., z večjimi črkami, v pol usnji 80 h, v celo usnji 1 K.
Kruh nebeški, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Vedno češčenje, v usnji 2 K 40 h., z zlato obrezo 3 K 20 h.
Filoteja sv. Frančiška Saleškega, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Pot v nebesa, življenje udov III. reda, v usnji 1 K 80 h, z zl. obr. 2 K 40 h.
Marija Devica, v usnji 2 K 40 h, z zlato obrezo 3 K 20 h.
Pravi Marijini služabnik, v usnji 1 K 60 h, z zlato obrezo 2 K 20 h.
Presveto Srce Jezusovo, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Razlaganje sv. maše, v pol usnji 2 K 50 h, v usnji 3 K, z zl. obr. 3 K 80 h.
Rafael, voditelj odrasli mladini, platno 1 K 50 h, usnje 1 K 60 h, zl. obr. 2 K.
Spomin na Jezusa, molitvenik za otroke, trdo vezan 40 h, v usnji 70 h, z zlato obrezo 96 h.
Jezus dobri pastir, molitvenik za otroke, trdo vezan 40 h, v usnji 72 h, z zlato obrezo 1 Kr.
Zvonček nebeški, molitvenik za otroke, v usnji 1 K 10 h, z zl. obr. 1 K. 60 h.
Jezus na križu moja ljubezen, za mladino, v usnji 1 K 60 h, z zl. obr. 2 K.
Nevesta Kristusova, v usnji 2 K 48 h, z zlato obrezo 3 K 40 h.
Ura moliti Jezusa v vednem češčenju presv. R. T., mehko vezana 24 h, trdo vezana 40 h.
Častna straža Jezusovega presv. Srca, 24 h.
Getzemani in Golgota, v usnji 2 K 60 h, z zlato obrezo 3 K 40 h.
Sv. Alojzij ali 6 nedeljna pobožnost, v usnji 1 K 40 h, z zlato obr. 1 K 80 h.
Razne knjige za **Marijine družbe** itd., itd.

Tudi ima v zalogi:

Veliko zbirko **rožnih vencev**, navadnih, po pet oddelkov, kakor tudi rožnih vencev „Naše ljube Gospe“, bratovščine „Pomoč dušam v vica“, „Žalostne matere božje“ . . . lesenih, koščenih, iz kokosa, iz bisernice — po različni ceni.

Svetinjice za bratovščine „Naša ljuba Gospa“, „Sv. Benedikta“, „Svetega Alojzija“, „Sv. Frančiška“, „Sv. Antona“, „Brezmadežnega spočetja“, „Sv. družine“ itd.

Srebrne svetinjice s podobo „Brezmadežnega spočetja“, po 90 h in višje.

Na razpolago so raznovrstni **škapulirji**, **križi** s stolom in za na steno, **svete podobice**, manjše in večje — od najprostejših do najfnejših — tudi **podobe za okvir**.

Naj še imenujemo: **Spominjske podobice za sv. birmo**, sto skupaj 4 K 40 h; — **Spomin na prvo spoved**, sto kosov 2 K 40 h, 4 K 40 h in višje; — **Spomin na prvo sv. obhajilo**, sto skupaj 2 K 20 h, 4 K 40 h, 8 K in višje; — **Spomin na sv. misijon**, sto kosov 1 K 70 h.

Litanije presv. Srca Jezusovega, sto kosov 1 K 60 h.

 Vsa naročila se hitro izvršujejo.

Zvezek 2.

Letnik IV.

Februar 1900.

Svobodne katoliške šole.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec februar.)

Kakšne šole hočemo katoličani? — Katoliške — to se pravi take, v katerih se otroci ne učé samo katekizma na pamet, ampak se tudi po naukih katoliške cerkve vzrejajo. Sv. Oče pa želé, da molimo prihodnji mesec za svobodne katoliške šole; kaj to pomeni, vam precej povem.

Katoliška cerkev je že od nekdanj s sveto vero razširjala med narodi tudi pravo omiko. Kjerkoli je bilo mogoče, je ustanavljala šole: najprej pri samostanih in glavnih cerkvah, pozneje tudi drugje. Redovniki in duhovniki so bili prvi učitelji in nobena posvetna gosposka jim ni ukazovala, kaj in kako morajo učiti. Cerkev je bila v šoli prosta ali svobodna. — Prišlo pa je drugače. Luteranski knezi in vladarji, ki so v svoji krivoverski cerkvi sami najvišji poglavarji, so se najprej začeli lastiti tudi pravic do šole. In katoliški vladarji so jih posnemali. Tudi pri nas v Avstriji je za cesarice Marije Terezije država prevzela šole. Takrat ni v tem nihče kaj hudega slutil.

Pred dobrimi sto leti pa se je začela krvava prekucija na Francoskem, in od takrat se je brezverski duh razširil polagoma po vseh evropskih državah. Sovražniki sv. Cerkve so dobro vedeli, da toliko časa Cerkev ne bode izgubila svoje veljave, dokler se bode mladina poučevala in vzgojevala po naukih Jezusa Kristusa. Zato so zagnali povsod med svet besedo: Šola proč od Cerkve, država naj sama uredi in vodi šole, krščanski nauk iz šole ven, Kristusove podobe ne bodi več po šolskih sobah, — skratka, zahtevali so šolo brez vere. In žal, — kar moramo katoličani najbolj obžalovati —

po mnogih državah se jim je to bolj ali manj posrečilo. Toda katoličani si svoje verske vzgoje niso dali meni nič tebi nič vzeti. Rekli so: ako hoče država šolo brez vere, ustanovimo si sami na svoje troške šole, kakršne sami hočemo. V tem pogledu so francoski katoličani pravi junaki. Z ogromnimi troški so zidali s pomočjo dobrih redovnikov in redovnic šole, velike in majhne, v katerih se jim mladina vzgaja po naukih katoliške vere. Na milijone katoliških otrok hodi do danes v take svobodne šole, v katerih nimajo ministri in njih uradniki ničesar ukazovati. Toda tudi te bi radi zatrli nasprotniki katoličanov. Ker pa dobro vedó, da so katoliške šole dobre, zato si prizadevajo framasoni, da bi izgnali čim najhitreje s Francoskega redovnike, češ, potem katoličani ne bodo več imeli učiteljev. In da bi vsakega primorali hoditi vsaj nekaj let v državne brezverske šole, hočejo narediti postavo, da bode vsak, ki hoče dobiti kako državno službo, moral poprej študirati vsaj tri leta v državnih šolah.

Lahko si mislite, kako hudo bodo zadeta katoliška srca na Francoskem, ako jim sovražniki vzamejo tudi to trdnjavo sv. vere. Pri Bogu je moč, božja pomoč nam je najbolj mila, kadar nas napada največja sila. Molimo torej prihodnji mesec po namenu sv. Očeta za — svobodne katoliške šole!

Kako pa je s šolami v Avstriji? utegne kdo vprašati. Prav tako slabo, kakor na Francoskem, pri nas še ni. Ali žalostni sadovi nove šole se tudi pri nas kažejo. Saj slišimo, kako celo v slovenskem jeziku sovražni časniki očitno pišejo, naj duhovniki ne hodijo v šolo, da se učitelju ni treba brigati za resnice naše svete vere, itd. Da, živa potreba se kaže tudi pri nas, da si katoličani sami pomagajo, ker od države ne moremo pričakovati, da bi prišli katoličani do pravice v šoli. Zato razumete, kako tudi pri nas škofje in duhovniki, kjerkoli mogoče, podpirajo samostanske šole; a jasno vam je tudi, zakaj si toliko prizadevajo ljubljanski škof, da bi ustanovili čim preje svobodno katoliško gimnazijo.

Prav po namenu sv. Očeta torej dela, kdor moli, da se čim prej ustanové škofovi zavodi! Obudi, o Bog, škofovim zavodom vnetih molivcev in dobrotnikov!

Častivci in častivke presv. Rešnega Telesa.

(Piše Jož. Benkovič.)

XXVI.

Blaženi Verner, opat osojski.

Starim poganskim Slovincem je luč sv. vere došla nekoliko od juga po Soglejskih patriarhib, nekoliko pa od severa po nemških duhovnikih, zlasti pa po redovnikih sv. Benedikta.

Že za pokrščevanja Slovencev je nastal nekako sredi koroške dežele ob lepem jezeru samostan Matere božje, v katerem so se naselili benediktinci. Rékali so mu „na Osojah“, ker je stal na krasnem osojnem kraju. Menihi so se baje že l. 689. tu naselili, torej par sto let pred prihodom sv. bratov

Cirila in Metoda. Ker so v okolici tedaj stanovali le Slovenci, so priredili menihi šolo za slovenske otroke, katerih mnogi so postali potem misijonarji med svojimi rojaki.¹⁾ Od tod se je luč sv. vere razširjala ne le čez Koroško, temveč tudi čez Kranjsko in Štajersko. Vsem Slovencem bi moralo biti torej staroslavno svetišče Matere božje na Osojah svet in častitljiv kraj.

L. 1783. je bil samostan zatrt, menihi pregnani in vse opustošeno. Ko so vozniki iz samostanske knjižnice vozili stara knjige v Celovec, so jih mnogo pometali v jezero tik ceste, da so laže peljali.

V 13. stoletju je živel v tem samostanu menih Verner. Sicer je njegovo ime nemško, a ker je živel med Slovenci, je zelo verojetno, da je bil rojen Slovenec. Bil je zelo pobožen in delaven mož, ljub in drag ne le svojim sobratom, temveč tudi vsem okoličanom. Zelo goreče je častil sv. Rešno Telo in preblaženo devico Marijo. Isto češčenje je pospeševal med verniki. Zupanje in ljubezen njegovih sobratov sta ga na stara leta postavila za opata ali samostanskega predstojnika. Umrli je 30. aprila l. 1300.²⁾

Da bi mogel pomagati bolnikom in raznim betežnikom, je prosil dolgo časa Mater božjo, naj mu pošlje kako posebno zdravilo. In Marija je uslišala svojega ljubljenca. Ko je nekdanj na altarju sv. Križa v domači cerkvi opravljaj daritev sv. maše, se zablisle pred njegovimi očmi in Marija mu izroči tri kakor steklo čiste, svetle kroglice z opominom, naj ž njimi zdravi bolnike. Eno izmed kroglic so menihi poslali v bližnji samostan Podklošter, kjer so tudi živeli slovenski benediktinci. Samostanska povest pravi, da se je kroglica na čudežni nači sama vrnila na Osoje. Ko so jo tretjič poslali tja, dobro zaprto v zabojčku, je kroglica brez sledu izginila;³⁾ pri tej priliki je bil pričujoč tudi oglejski patriarh.

Po preostalih kroglicah je bilo tekom let veliko bolnikov ozdravljenih. Zlasti je dobilo popolno zdravje mnogo gluhih, slepih, mutastih in umobolnih, na katere se je kroglica položila. Pri nekem takem nenavadnem ozdravljenju l. 1680. je bil navzoč tudi sloveči kranjski zgodovinar Valvazor.

Solnograški nadškof Paris je l. 1628. (7. avg.) prosil osojskega opata Viljema, naj prinese seboj v Solnograd „svete kroglice“, po katerih se čudeži godé, češ, da jih želi položiti na neko plemenito osebo.

Ena izmed preostalih kroglic se je razbila, ko jo je neki blazen človek duhovniku izbil iz roke. Drobce so razposlali raznim cerkvam in samostanom. Polovico pa so vložili v srebrno posodico in po nji so zopet bolniki ozdravljali.

V tretji kroglici, ki se je hranila v cerkvi, se je videla krasna podoba Matere božje, kakor bi bila s solncem obdana.

V veliki samostanski cerkvi na Osojah je bila do poznih časov na steni naslikana podoba, ki je predstavljala, kako Marija daje blaženemu

¹⁾ Hohenauer. Kirchengeschichte von Kärnten, 1850. 46.

²⁾ Osojski nekrolog ga ima zapisanega z rdečimi črkami, kakor druge redovne svetnike in blažence.

³⁾ Annus millesimus antiquissimi Monast. Ossiacensis, pag. 74—76.

Vernerju tri čudodelne kroglice. Okolo Vernerja pa so bili naslikani razni bolniki, proseč pomoči: slepi, gluhi, nemi, obsedeni in drugi. Nad njimi so bili primerni napisi.¹⁾

Sveto leto.

Sveto leto, zlato leto praznujemo. Tisti dan pred Božičem so sv. Oče slovesno odprli „sveta vrata“ pri cerkvi sv. Petra v Rimu, in začelo se je leto milosti in sprave in odpuščanja. Pravil sem vam, dragi bravci, vse te stvari že zadnjič; da pa bodemo bolj umeli, kaj pomeni sveto leto, in tem višje cenili dobrote in milosti, ki jih nam cerkev ponuja v tem svetem času, bodem danes povedal, kako so nekda j praznovali sveto leto.

Nekako sveto leto so imeli že v starem zakonu. Bog sam je veleval Izraelcem: „Posvečujte petdeseto leto in oznanite prostost po deželi vsem njenim prebivavcem; zakaj to je sveto leto. Človek pridi zopet k svoji lastnini“, dobi naj nazaj, kar je bil v potrebi prodal, „in sleherni se vrni k poprejšnji rodovini“, ako je bil suženj, bodi zopet prost. Celó delo na polju je Bog Izraelcem prepovedal, zato pa jim obljubil tem bolj bogato žetev pred svetim letom.

Sveto leto pri Izraelcih je podoba našega svetega leta. Kar je bilo takrat sveto leto za telo, to je sedaj za dušo. Izraelci so v svetem letu izpustili svoje sužnje, da so se vrnili v svoje družine, mi pa imamo zlasti v svetem letu priliko, da se osvobodimo iz vezi greha in se s popolnim odpustkom rešimo tudi kazni, ki smo jih z grehom zaslužili. Če je pri Judih kdo bil kaj zastavil ali prodal, je v svetem letu to lahko nazaj dobil: in mi moremo dobiti zopet milost, katero smo morda izgubili, pravico do nebes, ob katero smo prišli, svoj delež, katerega smo zapravili: vse moremo nazaj dobiti, Bog nas zopet sprejme v svojo družino, med svoje otroke in dediče, v občestvo svetnikov.

Kedaj je v katoliški cerkvi prišlo v navado sveto leto, se ne dá dognati; zgodovina molči o tem. Prvo sveto leto, o katerem imamo trdna poročila, je bilo l. 1300. To je bilo takole

Ko se je l. 1299. nagibalo h koncu, je šla med ljudmi govoric, da se o Božiču in potem vse prihodnje leto pri sv. Petru v Rimu dobé posebni odpustki. Velika množica domačih in tujih ljudi je hitela na božični dan v cerkev sv. Petra; še več se jih je zbralo na novega leta dan; cerkev je morala ostati vsó noč odprta. Med romarji je bil tudi mož s Savojskega,

¹⁾ *Nad slepimi:*

Lucent ut tibi lux, fidei cum luce venito,
Wernerj globulus lucida cuncta lubet.

Nad gluhimi:

Audit surdaster, caecus videt, ambulat Irus,
Auribus ut capias, aura movenda prece est.

Na levo:

Virgineos adorato globos, reverenter abito,
Discedes sanus cum ratione bona.

Pod podobo Marije:

Mortales miseri vestram cognoscite Matrem
Sum Genitrix, portus, janua, vita salus.

Nad cerkvenimi vrati sta bila napisa:

Surdaster, caecus, mentisque caligine pressus
Discedit sanus, si mea tecta subit.

in:

Qui ratione cares, Ozonsia templa subintra,
Venditur hic ratio pro prece, non pretio.

star 107 let. Ta je pripovedoval, da ga je njegov oče pred sto leti bil vzel seboj v Rim, da se udeleži odpustka, ki se dobi tukaj vsakih sto let; rekel mu je tudi, če doživi l. 1300., naj nikar ne zamudi odpustka, ampak gre v Rim in tu obiše cerkev sv. Petra. Kar je pripovedoval stari mož, so potrdili nekateri drugi Italijani in dva starčka iz boveške (Beauvais) škofije na Francoskem.

Papež Bonifacij VIII., ki je takrat vladal sveto katoliško cerkev, je dal preiskati stara pisma, če se morda v njih kaj bere o tem, kar so ljudje govorili; pa ničesar niso našli zapisanega. Tedaj se je papež dolgo in skrbno posvetoval s kardinali, kaj je storiti. Pred seboj je imel žive priče, toliko ljudi je čakalo na odpustek, in to je nagnilo papeža, da je po resnem predurku 22. dan februarja l. 1300. dal pismo, v katerem pravi, da obnovi in dovoli vse odpustke, ki so jih dovolili njegovi predniki na prestolu sv. Petra. Kdor se v tem letu 1300. skesano izpove in cerkvi sv. Petra in Pavla trideset dni, če biva v Rimu, če pa je tujec, pa petnajst dni — zapored obiše, dobi popoln odpustek. Tako bodi v prihodnje vsakih sto let.

Tako je bilo oznanjeno prvo sveto leto, o katerem nam zgodovina poroča. Komaj se je stvar po svetu razglasila, so neštete množice romale v večno mesto, da se udeležé odpustkov. Mož, ki je takrat živel v Rimu in na svoje oči videl, kar je zapisal, pravi, da je bilo vse leto nepretrgoma do 200 tisoč ljudi v mestu.

Ljudje, ki so bili l. 1300. v Rimu, niso mogli pozabiti svetega leta in obžalovali so samo to, da bode krščanstvo le vsakih sto let deležno velike sreče in milosti; želeli so, da bi se ta dolga doba skrajšala za 50 let. Ko se je torej bližalo l. 1350., so poslali Rimljani svoje može do papeža Klemena VI., ki je bival v Avinjonu na južnem Francoskem, in mu povedali svoje želje. V veliko veselje vsega krščanstva je papež njih prošnjo uslišal in odločil, da bodi odsihdob vsako petdeseto leto sveto leto; s tem bi kristijani posnemali sveto leto starega zakona, za katero je Bog sam ukazal, da naj se praznuje vsakih petdeset let; ob enem pa naj bi doba petdesetih let nas spominjala, da je sv. Duh prišel petdeseti dan po vstajenju Gospodovem. Veleval pa je, da morajo verniki, razen sv. Petra in Pavla, obiskati tudi cerkvi sv. Janeza v Lateranu. Tako je bilo l. 1350. drugo sveto leto. Po Evropi je tedaj gospodovala „črna smrt“, ki je pomorila mnogo romarjev, a vkljub temu je prišlo v Rim še mnogo več ljudi kakor v prvem svetem letu. Skoraj neprenehoma je bilo do milijon tujcev v Rimu; mnogi so prenočevali pod milim nebom, v lopah pred cerkvami; pa radi so prenašali vse težave in nezgode. Med romarji je bila tudi sv. Brigita s Švedskega; še dandanašnji časté pri sv. Pavlu podobo križanega Jezusa, ki je, kakor pravijo, takrat govoril s sv. Brigito.

Da bi se še več vernikov moglo udeležiti odpustkov svetega leta, je papež Urban VI. skrajšal dobo za sveto leto na 33 let v spomin na 33 let življenja Gospodovega; pa Urbanu VI. ni bilo dano, da bi bil sam praznoval sveto leto, še le njegov naslednik Bonifacij IX. je l. 1390. oznanil tretje sveto leto. Radi žalostnega razpora, ki je bil takrat v cerkvi, ta pot ni bilo

mного romarjev. Tudi četrto sveto leto za papeža Martina V. l. 1423. ni bilo posebno sijajno. Tem lepše pa je bilo peto sveto leto pod papežem Nikolajem V. l. 1450.; zopet so neštete množice romale v večno mesto.

Papež Pavel II. je l. 1470. odločil, da naj se v prihodnje sveto leto praznuje v s a k i h 25 l e t. In tako je ostalo do našega časa. Letošnje sveto leto je dvajseto n a v a d n o ali pravo sveto leto; n a v a d n o pravim, ki se praznuje s posebno svečanostjo in se sedaj, ako ni kake zapreke, vrača vsakih 25 let. Razen navadnega svetega leta pa so papeži ob raznih prilikah, v hudih stiskah svete cerkve, razpisovali n a d n a v a d n o sveto leto, ki se vrši brez posebnih svečanosti; tako nadnavadno sveto leto smo imeli pod sedanjim papežem Leonom XIII. l. 1881. in 1886.

Bog daj, da bi bilo letošnje sveto leto vsemu krščanstvu v srečo in blagoslov in v povečanje svete matere rimsko-katoliške cerkve!

Najdražji zaklad.*)

Y nekem kraju na Svicarskem si ljudje to-le pripovedujejo: V neki gori, Kozji vrh ji pravijo, je čudovita dvorana; stene se ji leskečejo od čistega zlata, strop pa od dragocenih kamenov. Kdor bi našel vhod v to goro, bi postal najbogatejši človek na svetu. Dozdaj ga je našel samo neki silno reven, pa pobožen pastir. Ko je nekoč gnal svoje koze na goro, poklekne zraven neke hoje, potegne iz žepa rožni venec in začne prisrčno moliti za svoje uboge in bolne stariše. Kar stoji pred njim neizrečno lepa devica; na licu se ji bere, da jo je sama dobrota in ljubeznivost. „Konrad“, začne govoriti ta nebeška prikazen, „vaše revščine je konec, če hočeš mene ubogati! V tej gori je zaklad, odvali oni-le kamen in videl boš vhod do njega; ničesar se ne boj; videl bodeš strašne pošasti in slišal grozne glasove, pa nikar se ne vrni, dokler ne vzdigneš zaklada, kajti vedi, da ti nihče ne more nič žalega storiti, če boš le rožni venec v rokah držal.“ Prikazen izgine; mladenič odvali kamen, in glej, odpre se mu dolg hodnik, na koncu hodnika pa se leskeče soba z zlatimi stenami. Konrad vstopi v hodnik in napravi par korakov, kar se zakadi proti njemu grozni merjasec in ga hoče raztrgati. Konrad se ustraši, pa spomni se besedi nebeške prikazni — nič se ti ne more zgoditi, dokler boš rožni venec v rokah imel, — in udari z rožnim vencem po divjem merjascu. Pri tej priči zver izgine, Konrad pa koraka naprej. Zdaj pa se vali proti njemu grozen zmaj in ga hoče požreti. Konrad se še bolj ustraši, pa vendar se osrči, udari z rožnim vencem po zčaju, in pošast izgine. Konrad je bil že blizu zaklada; treba mu je le še stopiti črez prag. Kar zasliši za seboj zaničljivo krohotanje in divji glas: noter boš že prišel, a vun te ne bo nikdar, nikdar več! Mladenič odreveni samega strahu, in skoraj nevedé se obrne in teče nazaj proti vhodu. Tisti hip mu izgine čudna sobana; Konrad pogleda okolo sebe in vidi, da stoji med pustim ska-

*) Gl. Pelikan 1898, str. 35.

lovjem; prejšnji glas pa se mu porogljivo smeji in pravi: ti grozni neumnež, zakaj si mene poslušal. Zaklad bi bil lahko tvoj, a zdaj ga ne boš videl nikdar več.

To je samo pravljica, pa nas lahko uči mnogo lepih resnic. Zaklad, ki stori človeka najbogatejšega, je zakrament presv. Rešnega Telesa. To je kruh, ki ima vso sladkost v sebi. Duša, v prisrčni molitvi pred sv. Rešnim Telesom in posebno pa pri sv. obhajilu, se ne meni mnogo za nobeno pozemeljsko dobroto. Pa človeka marsikaj zadržuje, da te sreče ne doseže. Ta pravljica našteva navadne zadržke. Divji merjasec pomeni greh zoper šesto božjo zapoved. Nečistniku ni za prejemanje sv. zakramentov. In če smo s pomočjo Matere božje premagali prvega sovražnika, nas napade drugi sovražnik: zmaj, ki se plazi po zemlji, pomeni lakomnost, zatopljenje v posvetno blago, hrepenenje po denarju, ki človeku ne dá misliti na to, kar je najbolj potrebno. Pa s pomočjo Matere božje moremo tudi tega sovražnika ukrotiti, — sv. rožni venec predrami človeka v mlačnosti; — a zdaj pride tretji in največji sovražnik sv. obhajila, strah pred ljudmi. Od nekdanj je bilo zaničevanje najuspešnejše orožje hudobnega duha. Zaničljiv pogled ali pa celo samo misel, kaj pa porekó ljudje, ima do nekaterega tako moč, da opusti sv. zakramente. O nikar se ne udajmo tej izkušnji! Vadimo se v ljubezni do Jezusa Kristusa v najsvetejšem zakramentu in v hrepenenju po Njem s tem, da se prav živo spominjamo, kdo bo k nam prišel in kakšne milosti nam bode prinesel, pa se ne bomo menili za zasmehovanje ljudi. J. K.

Kratka razlaga litanij presv. Srca Jezusovega.*)

Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src.

Ni, ki hodite vsako leto na cvetno nedeljo v cerkev, da vam mašnik blagoslovi oljkove in palmove vejice, veste, kaj pomenijo sveti obredi tega dne. — Tri leta je naš Zveličar v sveti deželi potoval od kraja do kraja; kamorkoli pa je prišel, povsod so se zbirali krog njega dobri, preprosti ljudje, siromaki, bolniki in tisti, ki so bili pomilovanja najbolj vredni, ubogi grešniki. — To moramo reči, preprosto ljudstvo je ljubilo Jezusa, vdano mu je bilo iz srca, in najrajše bi ga bilo naredilo kar za kralja. Nekoč so to poskusili, pa Jezus se jim je za časa umaknil. Ko pa je Jezus tisti teden pred svojo smrtjo šel v Jeruzalem, tedaj se množica, ki se je bila zbrala krog njega, v svetem veselju in ljubezni ni mogla več vzdržati, da ne bi ga očitno in glasno pozdravljala kot svojega kralja. „Hozana, hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem, kralj izraelski!“ — tako so klicali, veje z dreves sekali in jih trosili po poti in svoja oblačila razgrinjali koder je šel Jezus — njih kralj.

Kaj je vendar dobre, preproste ljudi gnalo k Jezusu? Kaj jih je tako mikalo, da so ga hoteli imeti za kralja? Saj Jezus ni imel ničesar, s čimer

*) Glej „Venec“ 1899.

se ponašajo mogočni posvetni kralji in cesarji: ni imel ne vojakov, ne orožja, ne lepih gradov, ne bogatih mest. Ubog in ponižen je hodil od sela do sela, spremljali so ga apostoli, pa ne kakor posvetne kralje spremlja častna straža, šli so za njim kot učenci za svojim učnikom.

V resnici, zunanji blesk ni vabil ljudi k Jezusu; vabila jih je krotkost, ljubeznivost, dobrotljivost njegovega Srca. Moč, s katero je Jezus kraljeval, ni bila moč jeklenega meča, ampak moč njegovega usmiljenega Srca. Ljudje se niso klanjali trdi sili, ampak rahločutni ljubezni presvetega Srca. Srce Odrašenikovo je vladalo in kraljevalo nad človeškimi srci.

Jezus je tudi naš kralj, in mi smo njegovo ljudstvo. Mnogi se mu sicer upirajo in drzno govoré: nočemo, da bi ta kraljeval nad nami. Napočil bo de dan, ko bodo bogokletni uporniki prisiljeni ukloniti oholi vrat svojemu kralju, Jezusu Kristusu. Na oblakih neba bo de prišel večni Kralj z veliko močjo in veličastvom, in trepetaje bodo morali priznati tudi sovražniki: On je Kralj!

Tako bo de sodni dan. Sedaj je drugače. Sedaj Jezus nikogar ne sili, da bi mu bil pokoren kot kralju; vsakemu je dal na voljo, ali hoče biti zanj ali zoper njega. Jezus vlada z dobroto, ne s silo. Kraljestvo Kristusovo je kraljestvo ljubezni, in kdor hoče služiti Jezusa-Kralja, ga mora iz ljubezni služiti. V kraljestvu Kristusovem vlada presveto Srce Jezusovo, in tisti, ki radovoljno priznavajo to vlado, darujejo Jezusu v znamenje zvestobe in pokorščine svoje srce. Našega denarja, zlata in srebra ne potrebuje presv. Srce; ono hoče naša srca. Srce Jezusovo hoče biti Kralj naših src. In Bog bo de zahvaljen, presveto Srce že gospoduje in kraljuje nad tisoči in tisoči človeških src. Lani, v nedeljo, 11. junija so se milijoni pobožnih vernikov po vsem širnem svetu posvetili presv. Srcu, darovali mu svoja srca in slovesno prisegli: „Tvoji smo in tvoji hočemo biti.“

Jezus biva živ med nami, kot Bog in človek v najsvetejšem zakramentu: vsaka župna cerkev je njegova palača, in vsak tabernakelj je prestol presv. Srca. Kdo pa more prešteti moče in žene, mladeniče in dekleta, ki se zbirajo okrog tega prestola? Zbirajo se krog Jezusa, kakor nekda j dobro izraelsko ljudstvo, zbirajo se ne prisiljeni, ampak radovoljno, ker jih vleče ljubezen in dobrotljivost presvetega Srca. Pred tabernakeljnom klečé glasno molijo: Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src, usmili se nas! In ko se vsako leto vrne prelepi praznik svetega Rešnega Telesa, tedaj gre Jezus v slovesnem sprevodu kot kralj med svojim ljudstvom po cestah in ulicah, po polju in travnikih, in vesele množice ga pozdravljajo, kakor nekda j na poti v Jeruzalem; „Hozana, hvaljen bo de, ki pride v imenu Gospodovem, kralj izraelski!“

Vsa dobra, blaga, plemenita srca se nagibljejo k presv. Srcu kot svojemu kralju in središču. Saj kdor pozna presv. Srce in ima le še nekoliko srca, ne more drugače, kakor da ljubi najboljše srce, presv. Srce Jezusovo. Le tisti, ki jim je srce otrplo v samopašnosti in samoljubju, ne ljubijo božjega Srca; ljudje ki živé samo zato, da strežejo nikdar sitemu poželenju

po bogastvu, časti in uživanju. Recimo naravnost: samo ljudje brez srca ne ljubijo presv. Srca. — Vsem pa, ki jim še bije v prsih srce za kaj višjega, kot je malo zemeljskega prahu, malo prazne časti, malo grde slasti: vsem, ki jim ni srce zamrlo v grešnih samopašnih željah, vsem tem je presveto Srce kralj in središče, in zato kličejo s sv. cerkvijo: Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src, usmili se nas!

Družba živega rožnega venca.

II.

Ne priporočamo te družbe zato, da bi kje izpodrivala druge bratovščine; toda kjer se rožni venec sploh ne moli, tam bode najlaže s to družbo privaditi ljudi na rožni venec; povsod pa, koder je ta družba že vpeljana, naj se ohrani; tudi njim, ki izpolnjujejo dolžnosti prave bratovščine in molijo tri dele na teden, je v duhovno korist, če se hočejo ob enem držati tudi te družbe. Razlog ponovimo s poudarkom, ker se v živem rožnem vencu laže premišljuje, premišljevanje pa je ravno največja prednost rožnivenške molitve ter celo pogoj v zadobljenje odpustkov.

Da se bo vodila družba povsod pravilno, in h krati lahkotno, naj podamo v celoti njeno uredbo.

Po petnajst udov, ki se skupno imenujejo roža, vsak posebe pa list rože, se združi v ta namen, da odmolijo vsak dan vseh 15 skrivnosti rožnega venca; med seboj si namreč razdelé skrivnosti tako, da vsak moli le eno. Kdor ima prvo skrivnost, moli Vero, tri Češčenamarije s pridevki: 1. kateri nam utrdi pravo vero, 2. kateri nam daj trdno upanje, 3. kateri nam vžgi srčno ljubezen; nato moli Očenaš, desetkrat Češčenamarija s premišljevanjem o prvi skrivnosti, in Čast bodi Bogu. Drugi udje, ki imajo druge skrivnosti, začó precej z Očenašem. Med premišljevanjem se družniki vne-majo za tiste čednosti, katerih zgled jim kažejo božje skrivnosti. Vsakdo je lahko v več rožah, in tudi v eni roži sme nadomestiti več listov, da le odmoli desetke za več listov.

Skrivnosti razdeljene ostanejo za vse dni istega meseca enake, za novi mesec pa se morajo na novo razdeliti. Po uredbi iz l. 1877. je treba razdeljevati s srečkanjem, in to je tako bistveno, da odpustkov ni deležen, kdor dobi svojo skrivnost drugače določeno. Toda za nekatere škofije je Rim dovolil spregled od te terjatve, med temi je tudi ljubljanska škofija. (Breve Apost. 27. nov. 1885.) Po tem spregledu je družnikom dovoljeno, da precej ob pristopu razdelé skrivnosti med seboj za vso prihodnost; vsak namreč moli v začetku novega meseca eno skrivnost naprej. V polajšanje, da se družniki ne motijo v svojih dolžnostih, in ob enem v opomin prevzete dolžnosti je družba živega rožnega venca pri sv. Jakobu v Ljubljani (kjer je vpisanih približno 1200 rož, torej 18.000 družnikov!) dala natisniti štiri-

stranske lističe, ki določajo udom skrivnosti za vse prihodnje življenje.¹⁾ Primerni so zlasti zato, ker imajo ob kratkem vsa potrebna pojasnila ter navodila, ktere čednosti se premišljujejo, kedaj se odpustki zadobe, kaj je treba za veljaven pristop itd.; a družniki niso navezani na take listke; če sami drugače skrbe, da prav molijo, je ravno tako dobro.

Vodstvo te družbe. Družba je že ustanovljena, če se le petnajst udov dobi, torej če tudi ena sama roža razcvete. Enajst rož je rožni grm; petnajst rožnih grmov se imenuje Marijin vrt. V vsaki roži mora biti en ud za prednika (ali prednico). Tak prednik mora biti sprejet, oziroma potrjen od voditelja, ki je od oo. dominikanov v to odločen. Da je le prednik sprejet veljavno, druge ude lahko prednik sam veljavno sprejema, in ni bistveno potrebno, da bi moral biti zapisan vsak ud v glavnem zapisniku. Razume pa se, da se ne dá dobro voditi družba brez zapisnikov; prednik naj ima zapisane ude svoje rože; če kdo umrje, ali če kdo izpolnjevati noče, dobi namesto njega drugega. Prédnik naj zvesto skrbi, da bo roža vedno polnolistna; zakaj če dalje ko en mesec manjka kakega lista, niso živi listi več deležni vseh odpustkov; (odpustkov pa zvesti udje ne izgubé, če kateri ud zanikrno opušča svoje desetko). Molek, ktereга je treba rabiti pri tej družbi, mora imeti ravno tak blagoslov, kakor pri bratovščini sv. rožnega venca; blagoslovljen mora biti od dominikanskega, ali od dominikanov pooblaščenega mašnika.

Voditelj mora vestno skrbeti, da je sam res pooblaščen, in da on sprejema prednike. Volja voditeljeva, „sprejemem tega“, zadostuje za veljavnost, a skrbi naj, da ima tudi urejen zapisnik. Sebi v polajšanje si privzame lahko „svetovavce“, tako je navada imenovati one, ktere postavlja nad več prednikov; a k veljavnosti ta uredba ni potrebna.

Kdo je veljavno postavljen voditelj? 1. Vsak, kateri je voditelj pravilno ustanovljene bratovščine svetega rožnega venca, in 2. tisti, ki posebe prosi za to pravico. Če je župnik voditelj, lahko pooblasti enega kapelana, ki v njegovem imenu sprejema, vodi itd.

Za pravico, kot pravi voditelj samostojno voditi družbo, se prosi provincial dominikanov (Ad Reverendissimum Provinciale Ord. Praed., Wien I., Postgasse 4); če pa župnik ustanovi bratovščino v svoji župniji, on s tem ob enem postane voditelj tudi družbe živega rožnega venca, ne da bi mu bilo treba prositi.

Zazdelo se bo komu po tej razpravi, da je vsa uredba težka. A le zato, ker smo hoteli kolikor moči vsemu vpraševanju že naprej odgovoriti. V resnici je stvar preprosta, da le pride ime prednika pred oči voditelja, on pritrdi, prednik veljavno naprej nabira ude za svojo rožo. Zatorej se ne bo lahko zgodilo, da bi rože živele neveljavno, t. j. odtrgane od družbe z odpustki obdarovane. A če bi se kje zgodilo, ne recite, da udje neveljavno sprejetih rož molijo zastonj. In če se ktera roža ne spopolni več na petnajst udov, naj ne prenehajo moliti ostali družniki. Prvo in najimenitnejše je zaslužnje, ne odpustki, in zaslužnje ostane enako.

¹⁾ Dobivajo se v Katol. Bukvarni in v prodajalnici tisk. društva po 50 kr. ena roža. Po en listič smo priložili tej št. „Venca“.

In ne pomišljajte se, da je škoda rože nabirati, ki niso več z odpustki obdarovane, če se odpali listi ne nadomestijo; ravno to, kar je videti neprilika, je velika prednost. Družniki so med seboj tesno zvezani, drug misli na drugega, in če ktereга zmanjka, iščejo zopet nov list za Marijino slavo. Škoda ni tolika, če kje udje nepopolne rože dobé manj odpuščenih časnih kazni, nenadomestljiva pa je škoda, če se neumrljiva duša, katero je Bog ustvaril za 'nebesa, brez molitve izgubi v svetne raztresenosti ter umrje v nemilosti — prihranjena večni kazni.

Dr. P.

Razna poročila.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. Reš. Telesa v Ljubljani.

Po noči med 1. in 2. februarjem bodo moški molili presveto Rešno Telo v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Molila se bode 8. ura: Češčenje preblazene Device in Matere božje Marije.

Po noči med 26. in 27. februarjem, t. j. tisto noč med pustnim ponedeljkom in pustnim torkom, bodo izvenredno molili moški Najsvetejše tudi v stolni cerkvi sv. Nikolaja in sicer 30. uro, pravne molitve. — K tej uri, ki se bode darovala v spravo za premnoge grehe, storjene v pustnih dneh, se še posebno vabijo vsi krščanski možje, če tudi niso udje ponočne molitve.

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnega Telesa ima v četrtek 1. februarja v uršulinski cerkvi svojo navadno pobožnost. Ob 5. uri je pridiga, in potem med sv. mašo skupno obhajilo.

Iz Črneга vrha nad Idrijo. Kako milostna je nebeška Gospa njim, ki se jej posveté, kaže tudi tukajšnja dekliška Marijina družba, ustanovljena l. 1894. Upamo, da razširjamo le slavo Matere božje, ako objavimo sedaj po odhodu vč. g. prednika J. Hladnika nekaj podatkov iz družbene knjige. Veliki Šmaren l. 1894. je bil prvi slovesni sprejem. Novinke so se za ta pomenljivi dan pripravljale od Velike noči istega leta. Imele so pet pripravljavnih shodov. Pri teh so slišale govore o namenu človekovem, o ovirah in pomočkih bogoljubnega življenja, o češčenju Matere božje kot pglavitnem pomočku zato in o Marijinih družbah, kjer se najbolj goji češčenje Matere božje. Od prvega slovesnega sprejema do sedaj je imela družba 62 shodov. Ker je pri teh verskih shodih pglavitna stvar prednikov govor, naj podamo pregled tvarine, obravnavane v tukajšnji Marijini družbi. Poleg govorov oznanjujočih slavo nebeške Kraljice in o Marijinih družbah, je vč. gospod prednik govoril o jutranji in večerni molitvi, o sv. rožnem vencu, o premišljevalni molitvi, izpovedi, o koristi večkratnega sv. obhajila, o čednostih Marijinih hčera, o stanovskih dolžnostih, o vedenju poslov, dolžnosti do dela, branju dobrih knjig, o prizadevanju za popolnost, o stopinjah popolnosti, o vzvišenosti deviškega stanu, o veliki časti in sreči Marijinih hčera, itd. Kako lepo je življenje po teh naukih, so društvenice spoznale iz govora o sv. Uršuli, sv. Katarini, sv. Neži, sv. Ani, sv. Alojziju, o življenju prvih kristijanov, o krščanski družini i. dr.

Pri shodih so bile većinoma navzoče vse društvenice. V družbo se sprejemajo novinke v šestnajstem letu; sprejetih je bilo do sedaj 80. Izmed teh so postale 3 redovnice, 15 jih je omoženih v poštemem zakonu, 2 se že v večnosti veselita plačila dobre Marijine hčere, eno pa je zadela najhujša družbena kazen — bila je izključena. — Bolne sosesre so družbenice večkrat obiskale

in jim v boleznih stregle. K pogrebu so šle s prižganimi svečami; bel venec so nosile 3 sestre, družbenice pevke so na grobu zapele žalostinko. Sestre, ki so se omožile ali zaradi nenavzočnosti v domačem kraju ne morejo obiskovati shodov, so se pred odhodom ustmeno ali pismeno poslovile od družbe in se priporočile v molitev. Prav ginljivo je bilo, ko je vč. gospod prednik bral kako poslovilo, v katerem Marijina hči prosi svoje sestre odpuščanja, če jih je kedaj žalila ali jim dala kako pohujšanje.

Marijina družba blagodejno vpliva na razvoj verskega življenja. Marijine hčere goreče molijo za razširjanje in utrjenje verskega duha v domačem kraju. Vneto se udeležujejo božje službe. Procesij na velikō soboto in sv. Rešnega Telesa dan se udeležujejo s prižganimi svečami; veliki teden vrstoma molijo pred božjim grobom, da sv. Rešno Telo nikdar ni brez častivcev. Prosile so tudi, da se je letos vpeljala skupna ura molitve pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Katekizma se pridno učé, da dobro odgovarjajo pri velikonočnem izpraševanju. Zlasti pa družbeno skupno sv. obhajilo in velika udeležba pri šestnedeljski pobožnosti v čast sv. Alojziju vabi tudi druge vernike k mizi Gospodovi.

Marijina družba tudi pospešuje pravo krščansko omiko. V njej se zlasti goji cerkvena pesem; družbenice si tudi pridno izposojujejo dobre knjige iz „Ljudske knjižnice“, ki jo oskrbuje domača duhovščina. Družbenicam, ki služijo, se je pri shodih toplo priporočevalo svoje prihranke naglati v domačo hranilnico.

Zlasti so pa vnete Marijine hčere za svojo družbo in za češčenje Marijino. Obletnico prvega sprejema in glavni družbeni praznik brezmadežnega spočetja Marijinega slovesno obhajajo s skupnim sv. obhajilom in s ponovljenjem posvečbe. Marijin oltar v majniku in v Marijinih praznikih vedno ozaljšajo, ob sobotah pred tem oltarjem vedno luč gori. Da se dobro zavedajo družbene sestrinske edinosti, kaže spoštovanje do predstojnic, ki so si jih izvolile.

Srečni dnevi za Marijino družbo so bili zlasti oni ob tridnevnici na čast sv. Jožefu l. 1897., ko so društvenice imele svoje duhovne vaje. Vesel je bil shod 23. julija 1899, katerega se je o priliki izleta katoliške delavske družbe iz Idrije udeležilo tudi nekaj Marijinih hčerâ iz idrijske Marijine družbe. Zlasti pa je bil presrečen dan 18. junija 1899, ko je presvetli knez in škof Anton Bonaventura prišel delit zakrament sv. birne in je pri tej priliki potrdil tudi Marijino družbo s svojo apostolsko besedo v češčenju Marijinem.

Prav z zanimanjem smo brali „knjige Marijine družbe“ v Črnem vrhu in upamo, da so tudi čitatelje zanimali novedeni podatki. Dokazujejo nam staro resnico, da po Mariji pridemo k Jezusu. S.

Iz Celja. Češčenje presv. Rešnega Telesa tudi pri nas prav vrlo napreduje. Nad leto dni že pobožne žene in pridna dekleta skupno molijo Jezusa v najsvetejšem zakramentu. Skupno molitveno uro opravljajo večkrat v mesecu in sicer: vsako 1. nedeljo od 5. do 6. ure popoldne, vsako navadno nedeljo in zapovedan praznik pa od 1 do 2 popoldne; razen tega molijo sv. Rešno Telo skupno še ob delavnikih dvakrat v tednu (v ponedeljek in četrtek) ob $\frac{1}{2}$ do $\frac{1}{6}$ zjutraj. Po tej molitveni uri prejmejo večinoma vse sv. obhajilo in ostanejo potem še pri prvi sv. maši. Med sv. mašo molijo glasno sv. rožni venec. Molitvene ure opravljajo po Valserju. Ta zlata knjiga je med nami že precej razširjena.

Pred kakimi tremi meseci pa so se tudi nekateri goreči možje in zgledni krščanski mladeniči toliko ojačili, da so začeli skupno mesečno molitveno uro opravljati. Malo jih je sicer še, upamo pa, da se jih bo sčasoma lepo število zbiralo pred tabernakljem. Molijo pa ti častivci Jezusovi vsako prvo

nedeljo v mesecu skupno od 4. do 5. ure popoldne. — Tovariši, častivci sv. Rešnega Telesa, le tako naprej! Ne ustrašite se truda, ne bojte se zasmehevanja! Zakaj Jezus, katerega zdaj molite, bo vam enkrat plačnik, in plačilo bo neizmerno lepo.

Iz Tržiča. V Tržiču je že od nekdaj lepo cvetelo versko življenje. Posebno lepo je bilo pri nas tedaj, ko je tu pastiroval rajni župnik Košir. Prišle pa so tovarne in ž njimi mnogo tujega sveta in s tem tudi marsikaj slabega. Ohranilo se je pa vendar še mnogo dobrega, med drugim lepa bratovščina sv. škapulirja. Na dan prvega sv. obhajila sprejme gosp. župnik vsako leto vse prvoobhajance v to bratovščino, in tako skoraj vsa fara nosi sv. škapulir. V novejšem času se je vpeljala glasna molitev pred svetim Rešnim Telesom. Vsako nedeljo in praznik se zbere ob 5. uri popoldne veliko število pobožnih molivcev, ki molijo iz Valserja. Vsako prvo nedeljo v mesecu je med to molitvijo izpostavljeno sveto Rešno Telo. Samo to je žalostno, da molijo večidel le ženske, možaki pa gredó rajši v gostilno. — Posebno lepe sadove pa prinaša deklška Marijina družba, ki sedaj šteje že okolo sto deklet. Če pomislimo na število duš v naši župniji (4000), se nam zdi to število malo, toda če se oziramo na to, da so naši župljani večinoma delavskega stanu, se nam bo to število zdelo dosti veliko. Družbo vodi preč. g. župnik sam. Dekleta imajo tudi svoje sobe, kjer imajo časnike in razne igre, kjer same med seboj, ločene od slabe družčine, najdejo obilo nedolžnega veselja. Vadijo se tudi v predstavah. Letos so na god sv. Stefana priredile tako predstavó, h kateri so povabile domače duhovnike in svoje matere. Predstava je obstajala iz nekaterih deklamacij in iger: „Germanica“, in „Izgubljena listnica“ — in na zadnje je sledila še živa podoba. Na koncu predstave jim je gospod župnik v lepih besedah pokazal, koliko srečnejše so, kakor tista dekleta, ki ravno v istem času svoje veselje iščejo na plešišču. Bog daj, da bi se družba še vedno lepše razcvitala. Družba je za našo župnijo velik blagoslov. — Pozabiti ne smem še bratovščine sv. Ursule. Ta bratovščina je silno dobra in kakor navlašč za sedanje čase. Bratovščina je razdeljena v „vence“, vsak venec šteje enajst članov, ki se morajo med seboj poznati in biti enega spola. „Venec“ vodi vodnik, eden izmed enajsterih. On naj ima knjižico, ki je tiskana za to bratovščino, in v tej knjigi naj bodo zapisana imena udov njegovega venca. Kjer je veliko „vencev“ v župniji, je cela župnija kakor lepo urejena vojska. Vsak „venec“ ima pri nas en „Venec cerkv. bratovščin“, in eno številko „Domoljuba“. Tako je poskrbljeno za dobro berilo. Vsak „venec“ naroči za se vsako leto eno sv. mašo, ravno tako, če kdo iz njega umrje, za tega eno sv. mašo, moli za umrle ude itd. Od časa do časa se za bratovščino napravi v cerkvi shod. Sedaj šteje bratovščina 38 vencev. N.

Iz Ambrusa. Češčenje presv. Rešnega Telesa in Marijina družba. — Ne samo po lepih ravnica, tudi na hribih se razlegajo molitve v čast presv. Rešnemu Telesu. V farni cerkvi ambruški moli vsako prvo nedeljo v mesecu okrog 120 oseb od 1. do 2. glasno Jezusa bivajočega v tabernaklju. Tudi drugih ljudi je ob tej priliki vselej polna cerkev. Meseca decembra l. 1899. smo tudi pri nas ustanovili Marijino družbo. Šteje 42 udov, majhno število. Vsak začetek je težak. Upam pa, da se bode število podvojilo v enem letu.

Václav Vondrášek, župnik.

Iz Poddrage na Vipavskem. Z veselim srcem sporočam čitateljem „Venca“, da smo tudi pri nas pričeli z glasno skupno molitvijo pred Najsvetejšim. Bratovščina presvetega Rešnega Telesa, h kateri je zadnji čas pri nas pristopilo 60 novih udov, šteje sedaj v naši mali fari več kot 160 udov. Posebno veselo je to, da je med temi tudi več mož in odraslih mladeničev. Prvo glasno molitveno uro smo opravili pred izpostavljenim presvetim

Rešnim Telesom od 11. do 12. ure na Silvestrov večer. Molili smo II. molitveno uro iz prelepe knjige „Večna molitev“.

Zanaprej bomo molili skupno vsako prvo nedeljo v mesecu. Pozneje pa, ko se bodo ljudje nekoliko privadili, se bomo razdelili po stanovih tako, da bo vsak stan molil eno nedeljo v mesecu. Ljudem je glasna molitev prav všeč. Pridno naročajo knjigo „Večna molitev“, katere je že nad štirideset izvodov po župniji razširjene. Bog daj vstrajnosti! Prepričan sem, da bo ta pobožnost naklonila župniji obilno božjega blagoslova.

Gustav Koller, župnik.

Iz Trnja na Notranjskem. Dné 13. novembra smo izročili materi zemlji prvo dekle iz Marijine družbe. Sprejeta je bila v nedeljo pred smrtjo. Ginljiv je bil sprejem na smrtni postelji, a še bolj ginljiva je bila njena smrt. Med tednom je govorila, da boče v soboto umrla. In to se je tudi zgodilo. Pogreba so se udeležile Marijine hčere. Sest z venci na glavi jih je svetilo okolo rakve. Tri druge so nesle venec, katerega so spletle Marijine hčere. Ljudje pravijo, tako lepega spreveda še nismo imeli v Trnju. Zares smo lahko ponosni na Marijino družbo. Bog daj, da se Marijina družba povsod razširja.

ž.

Z Gore pri Sodražici. Pri nas je že od 1895. l. ustanovljena rožnivenška bratovščina. Udov šteje do sedaj 5556. Zapisani so iz vseh krajev, posebno veliko jih od hrvaške strani. Ker ima bratovščina vsak mesec svojo procesijo, smo hoteli imeti tudi svoje bratovsko bandero. Hitreje, kakor sem pričakoval, smo nabrali denar; pomagali so nam bližnji sosedje, za kar bodi vsem hvala; Marija, rožnivenška kraljica, naj povrne!

Bandero je dvostransko; na prvi, beli strani je podoba rožnivenške Matere božje, z napisom: „Kraljica sv. rožnega venca, prosi za nas!“ Druga stran je rdeča in ima podobo presv. Srca Jezusovega, z napisom: „Povsod bodi ljubljeno presv. Srce Jezusovo!“ Ker se te procesije obhajajo prvo nedeljo, počastimo tako ob enem Kraljico rožnivenško in presv. Srce Jezusovo. Meseca oktobra preteklega leta smo zastavo blagoslovili. Prišli so k blagoslovljenju nekteri bližnji gospodje duhovniki. Ponosno je vihralo rožnivenško bandero, ko smo šli za procesijo. In tako hodimo vsak mesec s tem banderom v procesiji in prosimo Marijo, da bi srečno dosegli pod njenim varstvom nebeško kraljestvo.

ž.

Misijon v Kostanjevici se je vršil preteklo leto od 24. do 30. novembra 1899. Vodili so čč. pp. iz Jezusove družbe. Bog nam je naklonil najlepše vreme, da si lepšega želeli nismo mogli, zato je bila udeležba od vseh strani ogromna. Zlasti slovesna je bila zadnji dan procesija sè sv. Rešnim Telesom. Udeležila se je procesije tukajšnja meščanska garda sè svojo godbo, kar je slavnost jako povečalo. Domači pevci in pevke so potoma prekrasno prepevali misijonske pesmi. To je bilo res — kakor je rekel g. misijonar — slavje na čast Kristusu Jezusu. Ljudstvo je ves čas na glas molilo. Kakšen razloček pač, če se udeleži procesije tudi tista gospoda, ki gre le za parado, pa cel čas govori, šepeta in se smeji. Vodil je procesijo ob obilni asistenci č. g. dekan šentjernejski. — Uradniki in druga moška gospoda se misijona niso udeležili. Je pač res, kdor ob nedeljah in praznikih k sv. maši ne hodi, tega tudi misijon težko izpreobrne. Naj bodo naši grešniki priporočeni pobožnim dušam v spomin in molitev.

Ivan Boloh, mestni kaplan.

Svetniki in blaženi 19. stoletja.

Cele knjige so izšle, ki nam bahato pripovedujejo, kaj vse je storil človeški rod v preteklem 19. stoletju, koliko je prišel naprej v učenosti in umetnosti, v trgovini in obrti.

V „Venec“ take stvari ne gredó, in zato jih tukaj ne bom ponavljal. En nauk pa si lahko zapomnimo: naj hvalijo 19. stoletje, kolikor hočejo, tega ne more nihče utajiti, da so ljudje ob vsem napredku vendarle vedno manj zadovoljni, vedno manj srečni; in to nam potrjuje staro resnico, da prave sreče, zadovoljnosti v srcu ne more dati ne učenost, ne bogastvo, ne posvetno veselje in ne uživanje; resnična sreča je samo pri Bogu, v nebesih; in pravi napredek je samo tisti, ki dela ljudi boljše, v srcu plemenitejše, svetejše. Kdor bi torej hotel pravično presoditi, ali smo prišli v 19. stoletju „naprej“ ali „nazaj“, bi nam moral povedati, koliko ljudi se je zveličalo v 19. stoletju, koliko jih je prišlo v nebesa. Tega nam sedaj ne more nihče povedati; to ve le Bog in angeli in svetniki v nebesih. Samo o tistih, ki jih Bog proslavi s čudeži, nam slovesno priča sv. cerkev, da so med svetniki in blaženimi v nebesih. Vsega skupaj je sicer cerkev v 19. stoletju slovesno proglasila 310 blaženih in 78 svetnikov; toda med tem številom jih je le malo, ki so umrli v 19. stoletju; koliko je še drugih, bode pokazala še le prihodnost.

Med onimi 310, ki jih je cerkev v 19. stoletju slovesno prištela blaženim, pa so izvečine že davno prej umrli, so možje in mladeniči, otroci in starčki, žene in device. Mučencev je 264, med njimi so: otroci stari po 3, 4, 12 let, pa tudi žene stare do 80 let. Spoznavavcev je 37, izvečine sami redovniki: 6 je jezuitov (med mučenci jih je 13); iz raznih redov svetega Frančiška jih je 10 (med mučenci 6); 3 so dominikanci (med mučenci jih je 11); karmeličani, avguštinci, trinitarci, teatinci, oratorianci, redemptoristi, pasionisti, barnabiti in še nekateri drugi redovi imajo po enega spoznovavca; potem so med spoznovavci še trije svetni duhovniki, tri redovnice, in tri osebe svetnega stanu.

Svetnikom je bilo prišteti 78 oseb; med njimi je 47 mučencev, 24 spoznavavcev in 7 devic; dva sta iz svetnega stanu, drugi so redovniki in mašniki: frančiškanov je 35, jezuitov 7, ena svetnica je uršulinka in iz raznih drugih redov sta po dva ali trije.

Sedanji sv. Oče Leon XIII. je proglasil 16 svetnikov, in sicer 8. decembra l. 1881: sv. Janeza de Rossi, sv. Lavrencija iz Brundusija, sv. Benedikta Jožefa Labra in sv. Klaro Montefalško; 15. januarja l. 1888: svetih sedem ustanovnikov servitskega reda, sv. Petra Klavra, sv. Janeza Berhmansa, sv. Alfonsa Rodrigveza; 27. maja l. 1897: sv. Antona Caharija in sv. Petra Furiera.

To vam je veličastna procesija svetnikov in blaženih 19. stoletja; raznih stanov in razne starosti so; vsi pa nam kličejo iz nebes: pridite za nami tudi vi; kar smo mogli mi, zakaj bi tega ne mogli tudi vi?

Zahvala za uslišano molitev.

F. D. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Mariji brez madeža spočeti, da je ozdravela hude bolezni v glavi. — M. M. se zahvaljuje presvetemu Srcu Jezusovemu, Materi božji in sv. Antonu za pomoč v silni nadlogi. — J. S. se zahvaljuje Materi božji in sv. Antonu Pad. za njiju priprošnjo. — F. H. iz Kamnika se zahvaljuje Materi božji in sv. Jožefu za zdravje in pomoč v hudi stiski. — N. N. se zahvaljuje Mariji brez madeža spočeti in sv. Jožefu za uslišano prošnjo. — Fr. B. se zahvaljuje presvetemu Srcu Jezusovemu, prečistemu Srcu Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. in sv. Frančišku za pomoč v dušnih in telesnih zadevah. — N. C. iz Vidma se zahvaljuje Mariji Materi milosti za hitro ozdravljenje. — M. F. V neki važni zadevi v dušnem oziru sem obljubil, da hočem v čast presv. Srcu Jezusovemu opraviti devetdnevnicu, in če bodem uslišan, zahvalo v kakem listu priobčiti. Nisem zastonj trkal na vrata Srca Jezusovega. Tukaj sedaj izpolnujem svojo dolžnost in še v prihodnje priporočam v molitev sebe in onovažno zadevo. — A. P. iz Zagorja se zahvaljuje Materi božji z Brezja in sv. Antonu za ozdravljenje hude bolezni. — K. D. v M. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Devici, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad., da je našla, kar je bila izgubila. — J. V. iz K. se zahvaljuje Mariji Devici, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. in sv. Frančišku Ksaveriju za pomoč v hudih izkušnjah. — J. M. v Lj. se zahvaljuje sv. Antonu Pad. za ozdravljenje bolne roke.

Nove knjige.

1) *Popotni tovariš* za ude III. reda sv. Frančiška. Sestavil P. Angelj Mlejnik, mašnik frančiškanskega reda. — Ljubljana. Tiskala Katoliška Tiskarna. 1899.

2) *Ljubite svoje sovražnike!* Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. — Spisal J. Spillmann iz J. D. — V Ljubljani. Založila Katoliška Bukvarna. Tiskala Katoliška Tiskarna. 1899.

Obe knjigi priporočamo: prvo pobožnim tretjerednikom, drugo pa vsem, ki radi beró lepe povesti.

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast še ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nezmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Urednik.

